

Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
YVES BOT
föredraget den 20 mars 2014¹

Mål C-220/13 P

**Kalliopi Nikolaou
mot**

Europeiska unionens revisionsrätt

”Överklagande — Revisionsrättens beslut 99/50 — Förundersökning — Intern utredning genomförd av Olaf — Oskuldspresumtion — Lojalt samarbete — Tribunalens behörighet”

1. Kalliopi Nikolaou har genom förevarande talan yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 20 februari 2013, Nikolaou mot revisionsrätten.² Genom denna dom ogillade tribunalen den skadeståndstalan som väckts i syfte att erhålla ersättning för den skada som sökanden påstår sig ha lidit till följd av oegentligheter och åsidosättanden av unionsrätten, vilka begåtts av revisionsrätten i förhållande till sökanden.

I – Tillämpliga bestämmelser

2. I artikel 2 i revisionsrättens beslut 99/50 av den 16 december 1999 om villkor och närmare bestämmelser för interna utredningar för att bekämpa bedrägerier, korruption och all annan olaglig verksamhet som kan skada gemenskapernas intressen (nedan kallat beslut 99/50) föreskrivs följande:

”Varje tjänsteman eller anställd inom revisionsrätten som får kännedom om omständigheter som tyder på förekomst av eventuella fall av bedrägeri, korruption eller all annan olaglig verksamhet vid institutionen som riktar sig mot gemenskapernas finansiella intressen ska utan dröjsmål underrätta revisionsrättens generalsekreterare³.

Generalsekreteraren ska utan dröjsmål till [Europeiska] byrån [för bedrägeribekämpning (Olaf)] samt revisionsrättens ordförande som överlämnar informationen till de ledamöter som är ansvariga inom det område till vilken tjänstemannen eller den anställde hör överlämna alla uppgifter som tyder på förekomsten av sådana oegentligheter som avses i första stycket och inleda en förundersökning, utan att det påverkar [Olafs] interna utredningar.

...

En ledamot, tjänsteman eller anställd får aldrig utsättas för en orättvis eller diskriminerande behandling på grund av ett sådant uppgiftslämnande som avses i de föregående styckena.”

1 — Originalspråk: franska.

2 — T-241/09, nedan kallad den överklagade domen.

3 — Nedan kallad generalsekreteraren.

3. I artikel 4 första stycket i beslut 99/50 föreskrivs följande:

”Om det finns en möjlighet att en ledamot, tjänsteman eller anställd vid revisionsrätten är personligt involverad skall den berörde snabbt informeras, om detta inte riskerar att skada utredningen. Under inga omständigheter får slutsatser dras efter utredningen om en namngiven ledamot, tjänsteman eller anställd, utan att den berörde har givits möjlighet att yttra sig över alla uppgifter som rör honom.”

II – Tvistens bakgrund

4. Sökanden var ledamot av revisionsrätten under perioden 1996–2001. Enligt ett reportage som publicerades i dagstidningen *Europa Journal* den 19 februari 2002 förfogade europaparlamentsledamoten B. Staes över uppgifter avseende sökandens olagliga verksamhet som tidigare ledamot av revisionsrätten.

5. Genom skrivelse av den 18 mars 2002 överlämnade generalsekreteraren handlingar till Olafs generaldirektör med relevanta uppgifter som han själv och revisionsrättens ordförande hade fått kännedom om. Generalsekreteraren anmodade dessutom Olaf att ange om sökanden skulle underrättas om utredningen avseende henne i enlighet med artikel 4 i beslut 99/50.

6. Genom skrivelse av den 8 april 2002 underrättade revisionsrättens ordförande sökanden om att Olaf hade inlett en intern utredning till följd av en artikel som publicerats i *Europa Journal*. Genom skrivelse av den 26 april 2002 underrättade Olafs generaldirektör sökanden om att en intern utredning hade inletts, i vilken sökanden hade uppmanats att samarbeta, till följd av information som denna enhet erhållit från B. Staes och på grundval av en förundersökningsakt som upprättats av generalsekreteraren.

7. Enligt Olafs slutrapport av den 28 oktober 2002 hade uppgifterna om sökanden lämnats till B. Staes av två anställda vid revisionsrätten, varav en av dem hade varit ledamot i sökandens kabinett. De anklagelser som granskats avsåg för det första det penningbelopp som sökanden erhållit av sin personal som lån, för det andra påstått felaktiga uppgifter vad gäller begäran om att föra över ledighet för sökandens kabinettchef som ledde till återbetalning av cirka 28 790 euro till denne för ledighet som inte hade tagits ut åren 1999, 2000 och 2001, för det tredje utnyttjande av en tjänstebil i icke reglementsenliga syften, för det fjärde utformningen av uppgifter för sökandens chaufför i icke reglementsenliga syften, för det femte frånvaropolitiken i sökandens kabinett, för det sjätte den kommersiella verksamheten och kontakten med högt placerade personer för att underlätta sådan verksamhet som utövas av dess familjemedlemmar, för det sjunde bedrägeri som begåtts inom ramen för ett uttagningsprov, och för det åttonde bedrägeri avseende kostnader för representation som utbetalats till sökanden.

8. Olaf slog fast att det är möjligt att överträdelser som kan betecknas som förfalskning, brukande av förfalskning och bedrägeri begåtts i samband med begäran om att föra över ledighet för sökandens kabinettchef. Enligt slutrapporten kan sökanden och ledamöterna i hennes kabinett ha gjort sig skyldiga till brott med avseende på det penningbelopp som förstnämnda erhållit som lån enligt de inblandade personerna. Under dessa förhållanden underrättade Olaf i enlighet med artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 de luxemburgska domstolarna om utredningar som utfördes av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)⁴ för att få dem att utreda de omständigheter som kan styrka att brott hade begåtts.

4 — EGT L 136, s. 1.

9. Vad gäller övriga anklagelser, med undantag för anklagelsen avseende bedrägeri som begåtts inom ramen för ett uttagningsprov, visade Olaf att vissa oegentligheter eventuellt hade förekommit eller att det fanns frågetecken vad gäller sökandens beteende och föreslog att revisionsrätten skulle vidta korrigerande åtgärder gentemot sistnämnda för att förbättra kontrollsystemet vid institutionen.

10. Den 26 april 2004 hördes sökanden under ett sammanträde med en begränsad krets vid revisionsrätten vad gäller en eventuell tillämpning av artikel 247.7 EG. Genom skrivelse av den 13 maj 2004 anförde revisionsrättens ordförande att den enhällighet som krävs enligt artikel 6 i revisionsrättens arbetsordning, såsom den fastställdes den 31 januari 2002, för en tillämpning av artikel 247.7 EG med motiveringen att sökanden hade begärt och erhållit privatlån av ledamöterna i hennes kabinett, inte hade uppnåtts vid det sammanträde som ägde rum den 4 maj 2004. Revisionsrättens ordförande påpekade i detta avseende att en stor majoritet av institutionens ledamöter ansåg att sökandens beteende var absolut olämpligt. Vad gäller sökandens kabinettchefs semesterdagar angav revisionsrättens ordförande att målet hade anhängiggjorts vid de luxemburgska domstolarna och att institutionen hade skjutit upp sitt beslut i avvaktan på slutsatserna av förfarandena avseende denna fråga.

11. Genom dom av den 2 oktober 2008 friade brottmålsavdelningen vid Tribunal d'arrondissement i Luxemburg sökanden och hennes kabinettchef från anklagelserna om förfalskning och brukande av förfalskning, lämnande av falska uppgifter, i andra hand orättmätigt bibehållande av ersättning, subventioner eller förmåner och, i tredje hand bedrägeri (nedan kallad dom av den 2 oktober 2008). Tribunal d'arrondissement i Luxemburg anförde i huvudsak att vissa av de förklaringar som sökandens kabinettchef och sökanden lämnat väcker tvivel avseende den samlade bevisning som Olaf och den luxemburgska kriminalpolisen förebringat för att visa att kabinettchefen varit ledig under flera dagar under åren 1999–2001, för vilka ledighet inte hade redovisats. Tribunal d'arrondissement i Luxemburg slog således fast att de faktiska omständigheter som lagts sökanden till last inte hade styrkts utom allt rimligt tvivel och att det vid minsta tvivel skulle dömas till den tilltalades fördel, vilket innebar att sökanden friades från de anklagelser som riktats mot henne. Domen av den 2 oktober 2008 har vunnit laga kraft, eftersom den inte har överklagats.

12. Genom skrivelse av den 14 april 2009 uppmanade sökanden revisionsrätten att upprätta ett meddelande i Luxemburgs, Tysklands, Greklands, Frankrikes, Spaniens och Belgiens officiella tidningar om att sökanden frikänts och att underrätta Europeiska unionens övriga institutioner härom. För det fall att revisionsrätten beslutar sig för att inte offentliggöra ett sådant meddelande har sökanden i andra hand begärt skadestånd på 100 000 euro i ersättning för den ideella skada hon lidit, ett belopp som sökanden lovat att använda till att genomföra nämnda offentliggöranden. Sökanden har även begärt att revisionsrätten ska utge 40 000 euro i ersättning för den ideella skada hon lidit till följd av rättegången vid de luxemburgska domstolarna, 57 771,40 euro i ekonomisk ersättning för den ekonomiska skada hon har lidit till följd av samma process, ersättning för samtliga kostnader som uppkommit för henne bland annat vid "Juge d'instruction" och "Tribunal d'arrondissement de Luxembourg" samt ersättning för de kostnader som uppkommit till följd av förfarandet vid revisionsrätten.

13. Genom skrivelse av den 7 juli 2009 överlämnade revisionsrättens ordförande till sökanden det beslut som den antagit som svar på nämnda begäran. I detta beslut underkändes, å ena sidan, de argument som hade åberopats i skrivelsen av den 14 april 2009, och, å andra sidan underrättades sökanden om att revisionsrätten på grundval av de uppgifter som lämnats till den hade försökt att fastställa om de faktiska omständigheterna var tillräckligt allvarliga för att väcka talan vid domstolen med yrkande om att domstolen tar ställning till frågan huruvida den tidigare ledamoten har åsidosatt sina skyldigheter enligt EG-fördraget och behovet av att utdöma eventuella påföljder. Revisionsrätten underrättade i detta avseende sökanden om de omständigheter på grundval av vilka den beslutat att inte hänskjuta ärendet till domstolen, nämligen bland annat den omständigheten att sökanden hade blivit slutligt frikänd genom dom av den 2 oktober 2008 och den omständigheten att ingen skada hade åsamkats gemenskapens budget med hänsyn till återbetalningen av det belopp som felaktigt

utbetalats till P. Koutsouvelis, som var sökandens kabinettschef.⁵

III – Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

14. Sökanden väckte, genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 16 juni 2009, talan om skadestånd med yrkande om att revisionsrätten skulle förpliktas att betala ett belopp på 85 000 euro, jämte ränta från och med den 14 april 2009, i ekonomisk ersättning för den ideella skada som uppkommit till följd av institutionens handlingar eller underlåtenhet att handla, ett belopp som hon lovat att använda till att offentliggöra beslutet att frikänna henne.

15. Sökanden åberopade till stöd för sin talan inledningsvis sex grunder avseende revisionsrättens klara överträdelse av unionsrättsliga bestämmelser som ger enskilda rättigheter. Sökanden gjorde därefter gällande att det finns ett direkt orsakssamband mellan nämnda överträdelse och den ideella och ekonomiska skada som sökanden lidit till följd av denna.

16. Tribunalen ogillade nämnda talan och slog fast att revisionsrätten inte hade gjort sig skyldig till de påtalade överträdelserna av unionsrätten.

17. Tribunalen slog, såvitt av betydelse i förevarande överklagande, i punkterna 27–32 i den överklagade domen fast att revisionsrättens agerande med avseende på förundersökningen inte var olagligt. Genom att överlämna akten, som innehöll de första uppgifter som samlats in innan sökanden hade hörts, till Olaf, hade institutionen inte åsidosatt vare sig de krav som följer av en tolkning av artikel 2 jämförd med artikel 4 i beslut 99/50, sökandens rätt till försvar eller principen om opartiskhet.

18. I punkterna 44–47 tog tribunalen även, å ena sidan, ställning till invändningen om att revisionsrätten har underlåtit att anta ett formellt beslut om att frikänna sökanden från det hon anklagats för till följd av domen av den 2 oktober 2008, och, å andra sidan, till invändningen att revisionsrättens ordförande i sin skrivelse av den 13 maj 2004 gjort en ohövlig och överflödigt anmärkning avseende den uppfattning som framställts av majoriteten av ledamöterna vid institutionen. De kritiserade punkterna har följande lydelse:

”44 Det ska erinras om att den underlåtenhet som lagts revisionsrätten till last inte är rättsstridig.

45 Det ska i detta avseende för det första framhållas att sökanden frikändes på grundval av de tvivel som enligt domen av den 2 oktober 2008 uppstått till följd av vissa förklaringar som sökandens kabinettschef lämnat vid det offentliga sammanträdet. Det ska konstateras att skälet till att frikänna sökanden inte innebär att anklagelserna mot sökanden är helt grundlösa, utan, såsom nämnda tribunal anför, innebär att de inte styrkts utom allt rimligt tvivel. Det är härvid inte nödvändigt att ta ställning till huruvida de tvivel som Tribunal d’arrondissement i Luxemburg framfört var rimliga.

46 För det andra, ankommer det, såsom revisionsrätten gjort gällande, uteslutande på de dömande nationella myndigheterna att pröva anklagelserna i straffrättsligt hänseende och på domstolen att bedöma dessa i disciplinärt hänseende med stöd av artikel 247.7 EG. Revisionsrätten var således inte behörig att uttala sig i denna fråga.

47 För det tredje kan av den omständigheten att revisionsrätten inte hänskjutit ärendet till domstolen med stöd av sistnämnda bestämmelse slutsatsen dras att revisionsrätten anser att de omständigheter som sökanden klandras för är helt grundlösa. Enligt artikel 6 i revisionsrättens arbetsordning, såsom den fastställdes den 31 januari 2002, ska beslutet att hänskjuta det aktuella

⁵ — Punkterna 47–49 i skrivelsen av den 7 juli 2009.

ärendet till domstolen fattas enhälligt. Även om den omständigheten att ärendet inte har hänskjutits till domstolen innebär att enhällighet inte uppnåtts kan detta inte likställas med att revisionsrätten har tagit ställning till frågan huruvida de faktiska omständigheterna föreligger. Det var i detta sammanhang inte olämpligt av revisionsrättens ordförande att underrätta sökanden om att en klar majoritet ledamöter vid institutionen betraktade hennes beteende som oacceptabelt så att den omständigheten att ärendet inte hänskjutits till domstolen skulle tolkas så att de omständigheter som lagts sökanden till last inte ansågs föreligga, vilket för övrigt inte är fallet.”

19. Tribunalen tog slutligen ställning till invändningen om att revisionsrätten enligt sin omsorgsplikt borde ha utfärdat meddelanden till pressen och institutionerna avseende sökandens frikännande. Tribunalen fastställde i detta avseende med hänvisning till de skäl som angetts i punkterna 45 och 46 i den överklagade domen att omsorgsplikten inte medför någon skyldighet att offentliggöra beslutet om att frikänna sökanden.

IV – Grunder och huvudargument som framförts till stöd för överklagandet

20. Sökanden har till stöd för sitt överklagande anfört fyra grunder.

21. Sökanden har som första grund gjort gällande att tribunalen har åsidosatt oskuldspresumtionen i artikel 48.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) och artikel 6.2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen). Denna princip säkerställer bland annat att en unionsdomstol inte kan ifrågasätta den tilltalades oskuld, när denne tidigare har frikänts genom ett nationellt domstolsavgörande som vunnit laga kraft. Härav följer att tribunalen i punkterna 43–46 och 49 i den överklagade domen felaktigt ansett att det inte var ”rättsstridigt” av revisionsrätten att dels underlåta att anta ett formellt beslut om att sökanden slutligt frikänts vid domstolen, dels att återupprätta hennes rykte.

22. Sökanden har framför allt riktat kritik mot formuleringen i punkt 45 i den överklagade domen, eftersom den anser att tribunalens bedömning i denna punkt utgör ett uppenbart åsidosättande av oskuldspresumtionen. Det framgår nämligen av rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna att den omständigheten att frikännandet av sökanden motiverades med att det fortfarande föreligger tvivel inte kan ha någon inverkan på tribunalens skyldighet att inte grunda sin dom på det aktuella skälet för frikännande.

23. Revisionsrätten har genmält att den första grunden bygger på en felaktig bedömning av räckvidden av artikel 6.2 i Europakonventionen och artikel 48.1 i stadgan. Oskuldspresumtionen gäller nämligen för den person som är anklagad vid den domstol som har att pröva huruvida personen i fråga är skyldig eller oskyldig till de anklagelser som riktats mot den. Inom ramen för den talan om utomobligatoriskt skadestånd som sökanden väckt var det emellertid inte fråga om huruvida hon var skyldig enligt den luxemburgska strafflagstiftningen. Tribunalen kan således inte ha gjort sig skyldig till en inskränkning av oskuldspresumtionen.

24. Denna grund bygger dessutom på den felaktiga premissen att revisionsrätten och tribunalen har genomfört en omprövning av huruvida domen av den 2 oktober 2008 är rättsenlig i materiellt hänseende. Revisionsrätten anser tvärtom att varje institution, vid utövandet av sina egna befogenheter med hänsyn till omständigheterna i målet, har erkänt denna dom och av denna dragit de nödvändiga slutsatserna inom ramen för deras respektive beslutsförfarande. Tribunalen betraktade framför allt domen av den 2 oktober 2008 som en omständighet som ska beaktas vid bedömningen av lagenligheten av revisionsrättens handlingar eller underlåtenheter.

25. Revisionsrätten drog av punkterna 120–122 i domen av den 11 juli 2006, kommissionen mot Cresson,⁶ slutsatsen att den omständigheten att Tribunal d'arrondissement i Luxemburg slog fast att vissa omständigheter som lagts sökanden till last inte hade styrkts utom allt rimligt tvivel, och personerna i fråga följaktligen borde frikännas från de anklagelser om överträdelser av den luxemburgska strafflagstiftningen som riktats mot dem, inte innebär att tribunalen inte kan göra en annan bedömning av samma omständigheter vid sin prövning av huruvida revisionsrätten eventuellt har ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar enligt unionsrätten. Tribunalen har därvid på intet sätt ifrågasatt domen av den 2 oktober 2008 eller oskuldspresumtionen som var tillämplig på sökanden i målet.

26. Sökanden har som andra grund gjort gällande att tribunalen har åsidosatt principen om lojalt samarbete i artikel 4.3 första stycket FEU gentemot Tribunal d'arrondissement i Luxemburg genom att missuppfatta sistnämnda domstols överväganden och bedömningar.

27. Enligt sökanden innebär denna princip att unionens institutioner inklusive tribunalen, i det fall där en nationell domstol har meddelat en dom som vunnit laga kraft och genom vilken en person frikänns från de överträdelser som lagts vederbörande till last, är skyldiga att respektera en sådan dom och inte får beröva den dess ändamålsenliga verkan.

28. Även om de aktuella faktiska omständigheterna är identiska med den som Tribunal d'arrondissement i Luxemburg tagit ställning till så har tribunalen åsidosatt principen om lojalt samarbete genom att göra en helt annan bedömning av samma faktiska omständigheter.

29. Vidare motsade tribunalen i punkt 35 i den överklagade domen de slutsatser som Tribunal d'arrondissement i Luxemburg dragit då den slog fast att ”varje system för ledighetshantering bygger på den överordnades skyldighet att kontrollera närvaron av den personal som står under dennes överinseende och försäkra sig om att all frånvaro är förenlig med de bestämmelser som är tillämpliga på ledighet” och att ”denna skyldighet inte påverkas av en eventuell avsaknad av ett integrerat system som gör det möjligt att på ett från den överordnade självständigt sätt kontrollera att antalet redovisade semesterdagar som inte har tagits ut i slutet av varje år är korrekt”.

30. Tribunalen har slutligen underlåtit att iaktta domen av den 2 oktober 2009 genom att i punkt 38 i den överklagade domen fastställa att ”bristerna i revisionsrättens system för registrering och övervakning av ledighet som var tillämpligt vid den aktuella tidpunkten inte kan motivera en nedläggning av varje utredning och straffrättsligt förfarande med avseende på sökanden”, trots att just bristerna i revisionsrättens system för ledighetshantering lett till att sökanden frikänts.

31. Till svar på dessa argument angav revisionsrätten att den andra grunden bygger på en missuppfattning av de berörda institutionernas roll samt av räckvidden av artikel 4.3 FEU. Tribunalen har nämligen varken omvärderat domen av den 2 oktober 2008 eller ifrågasatt den. Skillnaden i bedömning av vissa omständigheter beror på att sammanhanget för tvisterna skiljer sig, eftersom det rör sig om dels ett brottmål enligt den nationella lagstiftningen, dels en talan om utomobligatoriskt ansvar i enlighet med unionsrätten.

32. Som tredje grund har sökanden gjort gällande att den överklagade domen meddelats utan att tribunalen haft behörighet, eftersom den har prövat frågor som går utöver den behörighet som den tilldelats enligt fördraget.

6 — C-432/04 (REG 2006, s. I-6387).

33. Tribunalen gick, trots att den i punkt 46 i den överklagade domen fann att det uteslutande ankommer på de dömande nationella myndigheterna att pröva anklagelserna i ett straffrättsligt hänseende, utöver den behörighet som den tilldelats enligt fördraget, när den i punkt 45 i den överklagade domen gjorde en prövning i sak av motiveringen till att frikänna sökanden på den grunden att det förelåg tvivel.

34. Tribunalen överskred dessutom gränserna för sin behörighet genom sina påståenden i punkt 47 i den överklagade domen. Eftersom domstolen är den enda institution som är lämpad att avgöra frågor avseende disciplinärt ansvar för det agerande som ledamöterna vid revisionsrätten har gjort sig skyldiga till, var tribunalen, liksom sistnämnda institution i sin skrivelse av den 13 maj 2004, inte behörig att ens uttala misstanke mot sökanden om att denna gjort sig skyldig till ett oacceptabelt agerande.

35. Revisionsrätten har genmält att den tredje grunden delvis ska avvisas, i den mån den enbart innehåller en upprepning av de argument som framförts i förstainstansrätten vad gäller skrivelsen av den 13 maj 2004, och delvis lämnas utan bifall.

36. Den har i detta hänseende gjort gällande att tribunalen inte på något sätt har ifrågasatt domen av den 2 oktober 2008. Bedömningen av samma agerande kan leda till olika slutsatser beroende på vilken instans som är behörig.

37. Sökanden har genom sin fjärde grund gjort gällande att tribunalen har gjort sig skyldig till en felaktig tolkning och tillämpning av villkoren för att ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar ska aktualiseras för unionen. Tribunalen införde i själva verket vad gäller brukande av förfalskningar ytterligare ett villkor som inte krävs (ond tro) när den i punkt 32 i den överklagade domen fann att ”den omständigheten att revisionsrätten eventuellt överlämnade den aktuella akten antingen till Olaf eller till de luxemburgska myndigheterna inte innebär att institutionen handlat i ond tro beträffande äktheten av sökandens underskrift”.

38. Vidare gjorde tribunalen sig skyldig till felaktig rättstillämpning även vid tolkningen av artikel 2 andra stycket i beslut 99/50, jämförd med artikel 4 i nämnda beslut, när den fann att det räckte att enbart underrätta sökanden om att en intern utredning genomfördes av Olaf och att det således inte var nödvändigt att informera sökanden om den förundersökning som genomfördes av revisionsrätten.

39. Revisionsrätten har anfört att påståendena i fjärde grunden ska avvisas, dels eftersom de utgör en begäran om att domstolen ska ompröva de faktiska omständigheterna i förevarande fall, dels enbart utgör en upprepning av de argument som framförts i förstainstansrätten, framför allt vad gäller invändningen om att det inte lämnats någon underrättelse om förundersökningen.

40. I sak införde tribunalen i punkt 32 i den överklagade domen inte något villkor för att ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar ska aktualiseras för unionen när den fann att enbart den omständigheten att en handling överlämnats till Olaf eller till de luxemburgska myndigheterna inte tyder på att revisionsrätten var i ond tro vad gäller äktheten av sökandens underskrift. Tribunalen har inte heller gjort sig skyldig till en oriktig bedömning vid tolkningen av artikel 2 andra stycket i beslut 99/50, eftersom denna bestämmelse inte medför någon skyldighet att underrätta om att en förundersökning har inletts mot den person som misstänks ha begått oegentligheter, utan enbart kräver att generalsekreteraren utan dröjsmål överlämnar de uppgifter som samlats in inom ramen för en sådan undersökning.

V – Min bedömning

41. I första hand ska den första till tredje grunden som sökanden anfört till stöd för sin talan prövas tillsammans, i den mån som de argument som framförts till stöd för dessa grunder överlappar varandra eller avser samma punkter i den överklagade domen. Därefter ska för det andra den fjärde grunden prövas.

A – Grunderna avseende åsidosättande av oskuldspresumtionen och principen om lojalt samarbete samt tribunalens bristande behörighet

42. Genom de tre första grunderna har huvudsakligen tribunalens resonemang i punkterna 44–49 i den överklagade domen ifrågasatts.

43. Det är viktigt att hålla de invändningar som tribunalen avsåg att besvara i denna del av den överklagade domen i minnet.

44. Sökanden klandrade för det första revisionsrätten för att ha underlåtit att anta ett formellt beslut om att frikänna sökanden från samtliga anklagelser som riktats mot henne till följd av domen av den 2 oktober 2008, eftersom bevis för ageranden som skulle ha motiverat att målet hänskjuts till domstolen enligt artikel 247.7 EG inte hade lagts fram. Revisionsrätten borde genom detta beslut ha avstått från att hänskjuta ärendet till domstolen med stöd av sistnämnda bestämmelse.

45. För det andra kritiserade sökanden revisionsrättens ordförande för att ha åsidosatt principen om opartiskhet och omsorgsplikten genom att i sin skrivelse av den 13 mars 2004 ha gjort en ohövlig och överflödigt anmärkning avseende den uppfattning som framställdes av majoriteten av ledamöterna vid institutionen.

46. Sökanden gjorde för det tredje gällande att revisionsrätten i enlighet med omsorgsplikten borde ha upprättat ett meddelande till pressen och institutionerna avseende hennes frikännande.

47. Jag vill inleda med att konstatera att det var riktigt av tribunalen att inte godta dessa tre påståenden som sökanden framfört.

48. Såsom sökanden emellertid har gjort gällande ger tribunalens argumentation i punkt 45 i den överklagade domen upphov till problem vad gäller oskuldspresumtionen.

49. Enligt artikel 48.1 i stadgan ska "[v]ar och en som har blivit anklagad ... betraktas som oskyldig tills hans eller hennes skuld lagligen fastställts". Denna bestämmelse motsvarar artikel 6.2 i Europakonventionen. Enligt artikel 52.3 i stadgan ska oskuldspresumtionen ha samma räckvidd och innebörd som motsvarande rättighet som garanteras i Europakonventionen.

50. Oskuldspresumtionen ska garanteras såväl före som efter det straffrättsliga förfarandet. Artikel 6.2 i Europakonventionen avser även att "förhindra att tjänstemän eller offentliga myndigheter behandlar personer med avseende på vilka frikännande dom meddelats eller det straffrättsliga förfarandet lagts ned som om de har befunnits skyldiga till den överträdelse som lagts dem till last"⁷. Garantin för rätten till presumtion om oskuld i artikel 6.2 i Europakonventionen efter ett straffrättsligt förfarande förklaras av den omständigheten att "garantierna för en rättvis rättegång skulle bli teoretisk eller

7 — Se Europadomstolens dom av den 12 juli 2013 i målet Allen mot Förenade kungariket, 94 §.

illusorisk utan skydd som har till syfte att säkerställa att ett frikännande dom eller ett beslut om att lägga ned det straffrättsliga förfarandet beaktas i senare förfaranden. Det som även står på spel när det straffrättsliga förfarandet väl har avslutats är den berörda partens rykte och det sätt på vilket denna uppfattas av allmänheten.”⁸

51. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har även anfört att ”tillämpningsområdet för artikel 6.2 i Europakonventionen inte enbart omfattar straffrättsliga förfaranden som är anhängiga, utan kan utvidgas till att omfatta domar som meddelats efter det att det straffrättsliga förfarandet lagts ned ... eller efter en frikännande dom, såvida de frågor som ställts i dessa mål är en följd av eller komplement till de berörda straffrättsliga förfaranden där sökanden haft ställning som anklagad.”⁹ Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna vinnlägger sig således om att pröva om de myndigheter och nationella domstolar som har tagit ställning i ett ärende efter en brottmålsdom ”genom deras sätt att agera, motiveringen till deras beslut eller genom det språk som används i deras resonemang”¹⁰ ”har väckt misstankar om sökandens oskuld och på så sätt åsidosatt principen om oskuldspresumtion.”¹¹

52. Såsom bland annat framgår av Europadomstolens dom av den 27 september 2007 i målet Vassilios Stavropoulos mot Grekland ”är det inte längre acceptabelt att uttrycka tvivel angående den anklagades oskuld efter att den anklagade har blivit slutligt frikänd.”¹² Enligt rättspraxis från nämnda domstol ”är det oförenligt med oskuldspresumtionen att uttrycka tvivel om skuld, inbegripet motiveringen till frikännandet, när beslutet om frikännande väl har blivit slutligt, även om det rör sig om ett frikännande enligt principen *in dubio pro reo* enligt artikel 6.2 i Europakonventionen”.¹³

53. I den domen slog Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fast att ”det enligt principen *in dubio pro reo* som är ett särskilt uttryck för oskuldspresumtionen inte bör föreligga någon kvalitativ skillnad mellan ett frikännande på grund av brist på bevis och ett frikännande som följer av att den anklagade förklarats oskyldig utom allt tvivel. Frikännande domar skiljer sig i själva verket inte beroende på brottmålsdomstolens motivering. Inom ramen för artikel 6.2 i Europakonventionen ska tvärtom domslutet i en frikännande dom beaktas av alla andra myndigheter som direkt eller indirekt tar ställning till den berörda personens straffrättsliga ansvar.”¹⁴

54. Med hänsyn till denna rättspraxis är formuleringen i punkt 45 den överklagade domen enligt min mening diskutabel.

55. Det ska i detta avseende erinras om att tribunalen först och främst anfört att sökanden ”frikänts på grund av tvivel som enligt dom av den 2 oktober 2008 väckts av vissa förklaringar som hennes kabinettchef lämnat vid den muntliga förhandlingen”. Tribunalen angav vidare att ”det utan att det är nödvändigt att pröva huruvida de tvivel som Tribunal d’arrondissement i Luxemburg uttryckt är rimliga ska konstateras att denna grund för frikännandet inte innebär att de anklagelser som riktats mot sökanden är helt grundlösa, utan, såsom nämnda tribunal anfört, att de inte har fastställts utom allt rimligt tvivel”.

8 — Ibidem.

9 — Se Europadomstolens dom av den 4 juni 2013 i målet Teodor mot Rumänien, 37 §, och där angiven rättspraxis.

10 — Ibidem (40 §).

11 — Ibidem.

12 — 38 § och där angiven rättspraxis.

13 — Ibidem.

14 — Europadomstolens dom i det ovannämnda målet Vassilios Stavropoulos mot Grekland. Se även Europadomstolens dom av den 13 juli 2013 i målet Tendam mot Spanien, 39 §.

56. Till stöd för denna del av sin argumentation återopade tribunalen grunden för frikännandet i brottmålet samtidigt som den framhöll att det rör sig om ett frikännande enligt principen *in dubio pro reo* som motivering till att revisionsrätten underlätit att anta ett formellt beslut om att frikänna sökanden från samtliga anklagelser. Den har således gjort gällande grunder för frikännandet för att visa att revisionsrättens ordförande inte har gjort sig skyldig till ett skadeståndsgrundande agerande och härav dra slutsatser med avseende på bedömningen i sak av skadeståndstalan. Sammanfattningsvis innebär det resonemang som förs i artikel 45 i den överklagade domen att det var riktigt av revisionsrätten att underlåta att anta ett formellt beslut om att frikänna sökanden från samtliga anklagelser som riktats mot sökanden till följd av domen av den 2 oktober 2008, eftersom sökanden hade blivit frikänd enligt principen *in dubio pro reo* och denna grund för frikännande inte räcker för att det ska kunna anses att de anklagelser som riktats mot henne är helt grundlösa.

57. Genom denna formulering av sin argumentation förefaller tribunalen anse att ett frikännande enligt principen *in dubio pro reo* inte har samma styrka som ett frikännande på grundval av ett mer direkt påstående om sökandens oskuld. Den undergräver brottmålsdomstolens dom, vilket samtidigt bidrar till att kasta tvivel över sökandens oskuld.

58. Tribunalen har således gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att åsidosätta principen om oskuldspresumtionen som är tillämplig på sökanden.

59. Enligt min mening medför inte detta konstaterande att den överklagade domen ska upphävas. Det ska nämligen erinras om att det av fast rättspraxis följer att om en dom från tribunalen innehåller domskäl som strider mot unionsrätten, men domslutet visar sig vara riktigt enligt andra rättsliga grunder, ska överklagandet av denna dom ogillas.¹⁵

60. Det ska i detta avseende påpekas att det var korrekt av tribunalen att i punkt 46 i den överklagade domen ange att ”det uteslutande ankommer på de dömande nationella myndigheterna att pröva anklagelserna i straffrättsligt hänseende och på domstolen att bedöma dessa i disciplinärt hänseende med stöd av artikel 247.7 EG”. Den drog härav med rätta slutsatsen att ”[r]evisionsrätten ... således inte [var] behörig att uttala sig i denna fråga”.

61. Det är i själva verket uppenbart att revisionsrätten inte har behörighet att fatta ett beslut om frikännande, vare sig i straffrättsligt eller disciplinärt hänseende. Revisionsrätten hade inte heller någon skyldighet att upprätta ett meddelande om sökandens frikännande. Det var således korrekt av tribunalen att underkänna dessa två påståenden som sökanden framfört på grundval av den återopade argumentationen i punkt 46 i den överklagade domen.

62. Revisionsrätten hade i förevarande fall endast behörighet att besluta om att hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 247.7 EG med yrkande om att denna tar ställning till frågan huruvida en ledamot av revisionsrätten har gjort sig skyldig till en överträdelse av de skyldigheter som följer av ämbetet i den mening som avses i denna bestämmelse.

63. Det ska i detta avseende framhållas att tribunalens resonemang hade varit mer övertygande och fullständigt om det hade understrukits att det straffrättsliga och det disciplinära förfarandet utgör fristående förfaranden.

64. Sökandens argumentation har såväl i förstainstansrätten som i förevarande överklagande huvudsakligen grundat sig på att det inte fanns något automatiskt samband mellan frikännandet i en brottmålsdomstol och revisionsrättens beslut att inte hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 247.7 EG.

15 — Se, bland annat, dom av den 19 april 2012 i mål C-221/10 P, *Artogodan mot kommissionen*, punkt 94 och där angiven rättspraxis.

65. Sökandens argumentation är fundamentalt felaktig, vilket framgår av såväl Europadomstolens som av domstolens rättspraxis.

66. För det första framgår det av Europadomstolens rättspraxis att rätten att omfattas av oskuldspresumtionen vid ett frikännande av brottmålsdomstolen eller då det straffrättsliga förfarandet lagts ned, inte utgör hinder mot att i ett senare skede inleda ett disciplinärt förfarande eller väcka talan om skadeståndsansvar när gärningen är identisk.

67. Europadomstolen har således erkänt att disciplinära instanser självständigt kan bedöma de omständigheter som framförts till dem när de gärningar som utgör brott och disciplinära överträdelse inte är identiska.¹⁶ I detta sammanhang utgör inte konstaterandet att omständigheterna inte kan kvalificeras som brott ett hinder mot att inleda ett disciplinärt förfarande när gärningen är identisk. Den enda begränsningen vad beträffar principen om oskuldspresumtion är att den berörda personens oskuld i straffrättsligt hänseende inte ifrågasätts under det disciplinära förfarandet.

68. Europadomstolen har dessutom vad gäller tvister rörande skadestånd i sin dom av den 11 februari 2003, Ringvold mot Norge¹⁷ slagit fast att ”frågan om ekonomisk ersättning bör vara föremål för oberoende rättsliga analyser grundade på kriterier och krav vad gäller bevisningen som på olika viktiga punkter skiljer sig från de som är tillämpliga på straffrättsligt ansvar”.¹⁸ Europadomstolen finner således att ”den omständigheten att frikännandet inte får ifrågasättas inom ramen för en skadeståndstalan inte utgör hinder mot att på grundval av mindre strikta beviskrav fastställa ett civilrättsligt ansvar som medför en skyldighet att betala ersättning avseende samma gärningar”.¹⁹

69. För det andra betonade domstolen i den ovannämnda domen i målet Cresson mot kommissionen att straffrättsliga förfaranden, å ena sidan, och förfarandet enligt artikel 213.2 EG som syftar till beslut om sanktioner när de förpliktelser som följer med ämbetet som ledamot av kommissionen åsidosätts, å andra sidan, är självständiga.

70. I den domen ansåg domstolen nämligen att den inte var ”bunden av den rättsliga klassificering av sakomständigheterna som gjorts i brottmålsförfarandet”²⁰, och det ankom på domstolen ”att med sitt fulla utrymme för skönsmässiga bedömningar undersöka om de omständigheter som någon tillvitades i ett förfarande som företas med stöd av artikel 213.2 EG utgör ett åsidosättande av de förpliktelser som följer med ämbetet som ledamot av kommissionen.”²¹ Domstolen drog slutsatsen att det beslut av chambre du conseil vid Tribunal de première instance i Bryssel i vilket det fastställdes att Édith Cresson inte kan lastas för några oegentligheter inte kan binda domstolen.²²

71. Detta resonemang som bygger på att straffrättsliga och disciplinära förfaranden är självständiga kan överföras till det förfarande som vid tidpunkten för händelserna föreskrevs i artikel 247.7 EG och som numera föreskrivs i artikel 286.6 FEUF. Härav följer att domstolen, då den har att ta ställning till huruvida en ledamot av revisionsrätten har fullgjort de skyldigheter som följer av ämbetet, inte är bunden av en brottmålsdom genom vilken den berörda personen frikänts.

16 — Se, bland annat, Europadomstolens dom av den 14 januari 2010 i målet Vanjanc mot Kroatien, 69–72 §§.

17 — *Rättsfallssamlingen* 2003-II.

18 — 38 §.

19 — *Ibidem*.

20 — Punkt 121.

21 — *Ibidem*.

22 — Punkt 122.

72. En sådan brottmålsdom kan på samma grund som hänför sig till det straffrättsliga och det disciplinära förfarandets självständiga karaktär inte heller binda revisionsrätten i egenskap av myndighet som kan hänskjuta ett ärende till domstolen. För att ge ett klart svar på sökandens argumentation ska anföras att en frikännande brottmålsdom inte utgör hinder för revisionsrätten att hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 286.6 FEUF. Revisionsrätten har i ett sådant fall fortfarande utrymme för skönsässig bedömning att besluta om huruvida ärendet ska hänskjutas till domstolen.

73. Mot bakgrund av vad som anförts ovan kan slutsatsen dras att brottmålsförfarandet i en nationell domstol och det förfarande som avses i artikel 247.7 EG, senare i artikel 286.6 FEUF skiljer sig åt, inte enbart vad avser deras ändamål och syfte, utan även vad avser deras karaktär och beviskraven. Dessa två förfaranden är, trots att det rör sig om samma gärning, oberoende, på så sätt att ett frikännande i straffrättsligt hänseende inte utgör hinder för revisionsrätten att hänskjuta ärendet till domstolen eller hindrar domstolen från att avgöra huruvida en ledamot av revisionsrätten underlåtit att fullgöra de skyldigheter som följer av ämbetet, under förutsättning att brottmålsdomstolens bedömning inte ifrågasätts.

74. I förevarande fall framgår av handlingarna i målet att Tribunal d'arrondissement i Luxemburg i sin dom av den 2 oktober 2008 fann att de omständigheter som faststälts inte kunde kvalificeras som ett brott enligt luxemburgsk lag.

75. Denna bedömning av Tribunal d'arrondissement i Luxemburg innebär emellertid inte att revisionsrätten var skyldig att anse att den inte kunde hänskjuta ärendet till domstolen avseende överträdelserna beträffande ledighetshanteringen. Den detaljeringsgrad som krävs med avseende på omständigheterna och bevisningen för kvalificeringen av ett brott är inte nödvändigtvis densamma som den som krävs för att fastställa om en ledamot av revisionsrätten har underlåtit att fullgöra de skyldigheter som följer av ämbetet. Dessutom ankommer det under alla händelser enbart på domstolen, då ett ärende hänskjutits till denna enligt artikel 286.6 FEUF, att bedöma räckvidden av den rättskraft som i förekommande fall ska ges en nationell brottmålsdom.

76. Mot bakgrund av vad som anförts ovan följer att revisionsrättens beslut att inte anta ett formellt beslut om frikännande och att inte godta att det föreligger ett automatiskt samband mellan frikännandet i en brottmålsdomstol och beslutet att hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 247.7 EG var motiverat och inte kan ifrågasättas inom ramen för förevarande överklagande med att Tribunalens beslut att avslå sökandens begäran om fastställelse av att ett sådant beslut är rättsstridigt utgjorde ett åsidosättande av oskuldspresumtionen eller ett åsidosättande av principen om lojalt samarbete.

77. Revisionsrätten har i enlighet med principen om att straffrättsliga och disciplinära förfaranden är självständiga och inom sitt utrymme för skönsässig bedömning på grundval av den information som den förfogar över försökt att avgöra om de omständigheter som lagts sökanden till last är tillräckligt allvariga²³ för att hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 247.7 EG. Såsom framgår av dess skrivelse av den 7 juli 2009 fattade revisionsrätten sitt beslut att inte hänskjuta frågan avseende ledighetshanteringen till domstolen inte enbart på grundval av att sökanden hade blivit frikänd på det straffrättsliga planet. Även andra omständigheter beaktades.²⁴

78. Jag ska nu undersöka den kritik som sökanden riktat med avseende på punkt 47 i den överklagade domen.

23 — Domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Cresson, punkt 72.

24 — Dessa andra omständigheter som anges i punkt 48 i denna skrivelse är att "ingen skada har åsamkats gemenskapens budget eftersom det belopp som felaktigt utbetalats till P. Koutsouvelis återbetalades" och "den tid som gått sedan de berörda händelserna ägde rum", sökandens "funktionshinder", samt den "stress som [hon] utsatts för under det straffrättsliga förfarandet".

79. Tribunalen har i denna punkt besvarat sökandens argumentation att revisionsrättens ordförande har åsidosatt principen om opartiskhet och omsorgsplikten genom att i sin skrivelse av den 13 mars 2004 ha gjort en ohövlig och överflödigt anmärkning avseende den uppfattning som framställts av majoriteten av ledamöterna vid institutionen.

80. Sökanden har anfört att Tribunalen gick utöver gränserna för sin behörighet och gjorde en felaktig tolkning av revisionsrättens befogenheter när den i ovannämnda punkt fann att det ”inte var olämpligt av revisionsrättens ordförande att underrätta sökanden om att den stora majoriteten ledamöter vid institutionen betraktade dess beteende som oacceptabelt och på så sätt hindra att den omständigheten att ärendet inte hänskjutits till domstolen kan tolkas så att de omständigheter som lagts sökanden till last inte ansågs föreligga”.

81. Det bör påpekas att de avsnitt i skrivelsen av den 13 maj 2004 som innehåller den kritiserade anmärkningen enbart avser påståendet avseende de privatlån som sökanden tilldelats. Denna del av ärendet omfattades inte av det straffrättsliga förfarandet som ledde till domen av den 2 oktober 2008. Den omständigheten att sökanden har blivit frikänd i straffrättsligt hänseende är således inte av relevans inom ramen för bedömningen av punkt 47 i den överklagade domen.

82. Det kan således konstateras att tribunalen inte gick utöver sin behörighet när den fann dels att den omständigheten att ärendet inte hade hänskjutits till domstolen inte kunde likställas med att de faktiska omständigheterna inte ansågs föreligga, dels att revisionsrättens ordförande kunde göra den kritiserade anmärkningen avseende sökanden.

83. Bedömningen i punkt 47 i den överklagade domen utgör nämligen Tribunalens svar på sökandens påstående att den anmärkning som revisionsrättens ordförande gjort i skrivelsen av den 13 maj 2004 utgjorde ett åsidosättande av principen om opartiskhet och omsorgsplikten. Tribunalen gick således inte utöver gränserna för sin behörighet när den tog ställning till denna fråga inom ramen för talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar.

84. Den omständigheten att ärendet inte hänskjutits till domstolen är dessutom ett uttryck för att samtliga ledamöter av revisionsrätten inte ansåg att den aktuella bristen var tillräckligt allvarlig för att hänskjuta ärendet till domstolen enligt artikel 247.7 EG. Konstaterandet att det inte har uppnåtts enhällighet i denna fråga innebär inte att det inte föreligger någon överträdelse. Det ska i detta avseende erinras om att domstolen, analogt med förfarandet avseende kommissionens ledamöter i sin dom i det ovannämnda målet kommissionen mot Cresson anförde att det krävs att regelbrottet är av viss svårhetsgrad för att meddela en fällande dom med stöd av artikel 213.2 EG.²⁵ Revisionsrättens ordförande kunde således inom ramen för sin behörighet, utan att göra sig skyldig till ett åsidosättande av principen om opartiskhet och omsorgsplikten, klargöra för resultatet av omröstningen för sökanden och underrätta denne om att majoriteten av ledamöterna av revisionsrätten fann att dess beteende var absolut olämpligt, trots att inte alla var eniga om att det var tillräckligt allvarligt för att motivera att ärendet hänskjuts till domstolen enligt artikel 247.7 EG. Det bör dessutom preciseras att skrivelsen av den 13 maj 2004 enbart var riktad till sökanden och att inget i handlingarna i målet tyder på att den skickats till andra personer än till mottagaren.

85. Enligt min mening utgör inte tribunalens resonemang i punkt 47 i den överklagade domen en felaktig rättstillämpning. Det ska endast påpekas att tribunalen strängt taget borde ha betecknat sökandens beteende på samma sätt som i skrivelsen av den 13 maj 2004, nämligen som ett ”absolut olämpligt” beteende,²⁶ snarare än att beteckna det som ”oacceptabelt”. Den omständigheten att

25 — Punkt 72.

26 — Se punkt 8 i den överklagade domen.

formuleringarna skiljer sig räcker enligt min mening emellertid inte för att fastställa en felaktig rättstillämpning. För övrigt noterar jag att sökanden i detta avseende enbart har gjort en anmärkning i sin ansökan, utan att dra några direkta slutsatser med avseende på att tribunalen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning.²⁷

86. Jag anser slutligen att punkterna 35 och 38 i den överklagade domen inte kan kritiseras med hänsyn till principen om lojalt samarbete. Tribunalen har nämligen med rätta, utan att ifrågasätta domen av den 2 oktober 2008, i huvudsak funnit att bristerna i revisionsrättens system för registrering och övervakning av ledighet dels inte påverkar den överordnades skyldighet att kontrollera närvaron av den personal som står under dennes överinseende och försäkra sig om att all frånvaro är förenlig med de bestämmelser som är tillämpliga på ledighet, dels inte kan motivera att en nedläggning av varje utredning eller straffrättsligt förfarande avseende sökanden.

87. Jag kan inte på grundval av prövningen av den första, andra och tredje grunden som sökanden anfört till stöd för sin talan föreslå att domstolen upphäver den överklagade domen. I det följande ska den fjärde grunden prövas.

B – Den fjärde grunden avseende revisionsrättens felaktiga tolkning och tillämpning av unionsrätten vad gäller villkoren för att ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar ska aktualiseras för unionen och avseende revisionsrättens beslut 99/50

88. Sökanden har gjort gällande att tribunalen har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 2.2 i beslut 99/50, jämförd med artikel 4.1 i nämnda beslut när den fann att det räckte att enbart underrätta sökanden om att Olaf hade inlett en intern utredning och att det således inte var nödvändigt att informera sökanden om den förundersökning som genomfördes av revisionsrätten.

89. Enligt min mening har tribunalen, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, med rätta i punkterna 29 och 30 i den överklagade domen anfört att artikel 4 i beslut 99/50 inte innebar att revisionsrätten var tvungen att till sökanden lämna ut innehållet i förundersökningsakten som upprättats med tillämpning av artikel 2 i samma beslut, eller att höra sökanden innan akten överlämnades till Olaf.

90. Enligt artikel 2.2 i beslut 99/50 ska generalsekreteraren utan dröjsmål till Olaf överlämna alla uppgifter som tyder på förekomsten av sådana oegentligheter och inleda en förundersökning, utan att det påverkar Olafs interna utredningar.

91. Såsom tribunalen påpekade i punkt 29 i den överklagade domen är syftet med den förundersökning som avses i denna bestämmelse dels att möjliggöra för generalsekreteraren att bedöma om de omständigheter som den fått kännedom om tyder på förekomst av oegentligheter som riktar sig mot unionens finansiella intressen, dels att i enlighet med artikel 7.1 i förordning nr 1073/1999 till Olaf överlämna en akt som möjliggör för sistnämnda att bedöma huruvida en intern utredning ska inledas enligt artikel 5 andra stycket i samma förordning.

92. Förundersökningen utgör således det skede under vilket uppgifter om påstådda oegentligheter samlas in och kontrolleras för att det ska kunna bedömas om en intern utredning ska inledas. Med andra ord ska de uppgifter som anförs till stöd för sådana påståenden prövas i syfte att bedöma deras trovärdighet innan de överlämnas till de myndigheter som är behöriga att göra en intern utredning, i förevarande fall Olaf.

27 — Se fotnot på sidan 1 i ansökan.

93. Eftersom förundersökningen inte utmynnar i slutsatser avseende den berörda personen har tribunalen i punkt 29 i den överklagade domen med rätta konstaterat att den skyldighet som följer av den andra meningen i artikel 4 första stycket i beslut 90/50 inte avser generalsekreterarens ageranden inom ramen för artikel 2 i samma beslut.

94. Under detta skede som föregår insamling och bedömning av uppgifter till stöd för påståendena om oegentligheter är risken för påtryckningar på vittnen särskilt hög. Det är således oundgängligt att varken fastställandet av de faktiska omständigheterna eller effektiviteten av förundersökningen hindras.

95. Det bör här påpekas att det i artikel 4 första stycket första meningen i beslut nr 99/50, såvida det kan anses att denna bestämmelse såväl avser den interna utredningen som förundersökningen, föreskrivs att den bestämmelse enligt vilken den person som påståendena om oegentligheter avser utan dröjsmål ska underrättas om att vederbörande möjligen är personligt involverad innehåller ett viktigt undantag, nämligen att denna uppgift ska överlämnas ”om detta inte riskerar att skada utredningen”.

96. Det är utrett att sökanden genom skrivelser av den 8 och av den 26 april 2002 underrättades om att Olaf inlett utredningen, ändamålet med denna, utredarnas identitet och om den omständigheten att dessa uppmanade sökanden att samarbeta. Sökanden underrättades dessutom genom skrivelse av den 26 april 2002 om att en förundersökning hade genomförts av revisionsrätten och att en akt avseende denna hade överlämnats till Olaf. Dessa meddelanden uppfyller de krav som anges i artikel 4.1 första meningen i beslut 99/50, i den mån som principen om att den berörda personen ska underrättas utan dröjsmål och behovet att säkerställa en effektiv utredning iakttagits. Det bör även noteras att en underrättelse utan dröjsmål inte är synonymt med omedelbar information eller information om när utredningen inleds.

97. Sökandens argumentation genom vilken tribunalens resonemang i punkterna 29 och 30 i den överklagade domen ifrågasatts saknar således grund.

98. Detsamma gäller anmärkningen om att tribunalen har gjort sig skyldig till en felaktig tolkning och tillämpning av villkoren för att ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar ska aktualiseras för unionen i punkt 32 i den överklagade domen. På den punkten är det tillräckligt att konstatera att tribunalens bedömning att ”den omständigheten att revisionsrätten eventuellt överlämnade den aktuella akten antingen till Olaf eller till de luxemburgska myndigheterna inte innebär att institutionen handlat i ond tro beträffande äktheten av sökandens underskrift” gjordes i andra hand. Tribunalen har nämligen i första hand konstaterat att det inte har fastställts att den omtvistade handlingen med avseende på vilken underskriftens äkthet bestritts hade överlämnats till Olaf eller till de luxemburgska myndigheterna. Eftersom det sistnämnda konstaterandet inte har ifrågasatts så ska den sistnämnda anmärkningen betraktas som verkningslös.

99. Av vad ovan anförts följer att talan inte kan bifallas på den fjärde grunden. Talan kan följaktligen inte bifallas.

VI – Förslag till avgörande

100. På grund av det anförda föreslås att domstolen ska

- ogilla överklagandet, och
- förplikta K. Nikolaou att ersätta rättegångskostnaderna.